

Sygn. akt I CSK 2659/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa J. D. i W. D.
przeciwko [...] Banku [...] spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 28 października 2021 r., sygn. akt IX Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącej na rzecz powodów solidarnie 2700 (dwa
tysiące siedemset) złotych zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej Banku [...] S.A. z siedzibą w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w O. z 28 października 2021 r. Sąd Najwyższy
zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do
rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje
potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub
wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność
postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania
przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN z

13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. postanowienia SN z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08).

Skarżący, powołując się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, wskazał dwa problemy. Pierwszy dotyczy tego, czy umowa kredytu hipotecznego denominowanego do kursu waluty obcej może pozostać w mocy i być wiążąca dla stron w pozostałym zakresie (art. 385¹ § 2 k.c.) w razie abuzywności klauzuli określającej sposób ustalenia kursu waluty obcej przeznaczonego do przeliczania kapitału kredytu oraz wysokości rat kredytu, gdy jednocześnie umowa zawiera postanowienie określające stawkę bazową oprocentowania kredytu właściwą dla kredytu udzielanego w walucie polskiej. Drugi odnosi się do art. 156¹ k.p.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. UE seria L z 1993 r., nr 95, s. 29 z późn. zm.) i kwestii woli konsumenta dalszego obowiązywania względem niego spornej umowy w całości albo zgody na upadek umowy.

Drugą z powołanych przesłanek skarżący odniósł do potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2439 ze zm.) co do tego, czy w razie abuzywności postanowień umownych dotyczących elementów istotnych umowy kredytu, sankcją jest nieważność bezwzględna czynności prawnej, czy *sui generis* upadek umowy.

Sąd Okręgowy, po dokonaniu wszechstronnej analizy uznał, że umowa kredytu zawiera niedozwolone postanowienia w rozumieniu art. 385¹ k.c. odnoszące się do mechanizmu denominacji, oraz, że umowa kredytu jest nieważną czynnością prawną i stronie powodowej przysługuje roszczenie objęte żądaniem

pozwu. Postanowienia te Sąd uznał za nietransparentne, a ich abuzywność przejawiała się w tym, że klauzule te nie odwoływały się do ustalanego w sposób obiektywny kursu franka szwajcarskiego, do obiektywnych wskaźników, na które żadna ze stron nie miała wpływu, lecz pozwalały w rzeczywistości pozwanemu kształtować ten kurs w sposób dowolny, wedle swej woli. Na mocy spornych postanowień pozwany mógł jednostronnie i arbitralnie, a przy tym w sposób wiążący, modyfikować wskaźnik, według którego obliczana była wysokość zobowiązania kredytobiorcy, a tym samym mógł wpływać na wysokość świadczenia kredytobiorcy.

Przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej zagadnienia były wielokrotnie przedmiotem wyjaśnień w orzecznictwie TSUE i Sądu Najwyższego (zob. wyrok SN z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; wyrok SN z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; wyrok TSUE z 14 marca 2019 r., C-118/17, Zsuzsanna Dunai przeciwko ERSTE Bank Hungary Zrt., Zbiór orzeczeń 2019, poz. 207; wyrok TSUE z 20 września 2018 r., EOS KSI Slovensko s.r.o. przeciwko Jánowi Dankowi i Margicie Dankovej, C-448/17, Zbiór orzeczeń 2018, poz. 745; wyrok TSUE z 20 września 2018 r., C-51/17, OTP Bank Nyrt. i OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt przeciwko Teréz Ilyés i Emil Kiss, Zbiór orzeczeń 2018, poz. 750; wyrok TSUE z 20 września 2017 r., Ruxandra Paula Andriciuc i in. przeciwko Banca Românească SA, C-186/16, Zbiór orzeczeń 2017, poz. 703; wyrok TSUE z 30 kwietnia 2014 r., Árpád Kásler i Hajnalka Káslerné Rábai przeciwko OTP Jelzálogbank Zrt, C-26/13, Zbiór orzeczeń 2014, poz. 282). W ich świetle nie budzi zastrzeżeń wyrażona w zaskarżonym wyroku ocena, że pozwany przyznał sobie prawo do arbitralnego decydowania o wysokości rat, które powodowie mieli spłacać, ani konkluzja odnosząca się do ważności umowy.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

